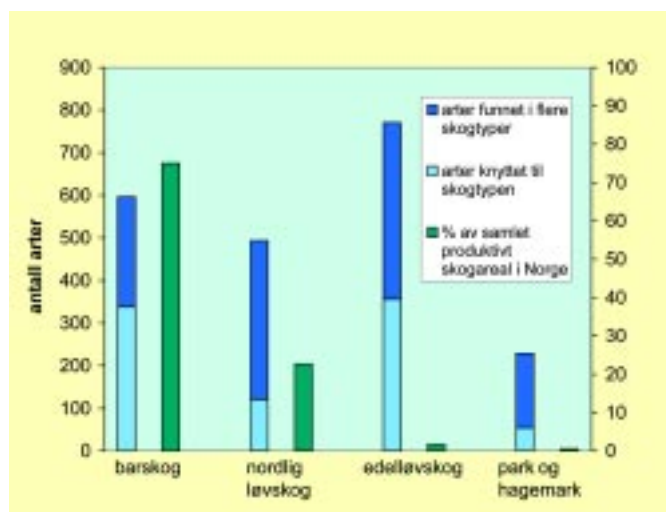

Hvor finnes det biologiske mangfoldet?

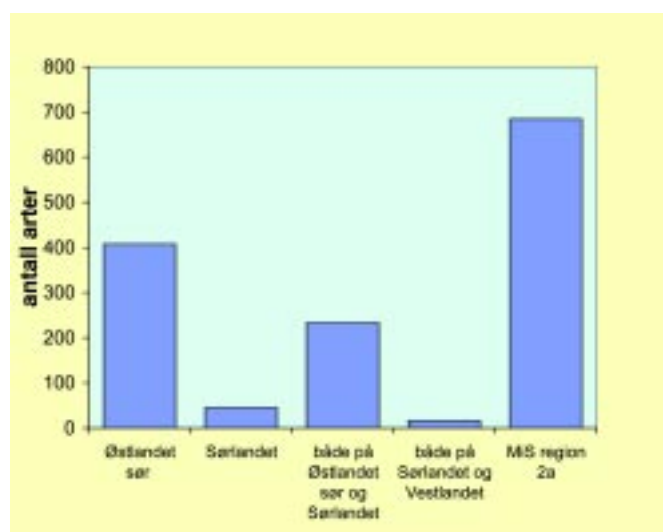
Av Ivar Gjerde og Camilla Baumann

Fra siste halvdel av 1980-tallet og fram til i dag har det vært en formidabel økning i oppmerksomheten omkring biologisk mangfold. I 1992 ble konvensjonen om biologisk mangfold undertegnet av 153 land, og i ettertid har ytterligere 20-30 land sluttet seg til. I denne konvensjonen står det blant annet at de enkelte land skal identifisere viktige typer av biologisk mangfold, overvåke trusler og sørge for at ansvaret for å oppnå målene i konvensjonen integreres i de enkelte samfunnssektorene.

Antall rødlistede skogsarter fordelt på hovedskogtyper og sett i forhold til produktivt skogareal av de ulike skogtypene i Norge

Biologisk mangfold brukes i dag som en samlebetegnelse på naturlig variasjon i økosystemer, livsmiljøer, arter og gener, og bevaring av biologisk mangfold innebærer å bevare denne variasjonen. I den praktiske forvaltningen er det først og fremst artene og deres livsmiljøer som står i fokus. Men med et

Antall unike rødlistede skogsarter i ulike deler av landet. MS region 2a er kyststripa fra svenskegrensen til Flekkefjord

stort og til dels ukjent artsmangfold, hvor relasjoner arter i mellom og mellom arter og deres livsmiljø er lite kjent, blir det å bevare artsmangfoldet en komplisert og ressurskrevende oppgave.

Ulvevedderkopper spinner ikke nett, men jager byttedyrene

© Foto: Svein Grønvold

Returadresse:
Norsk institutt for
skogforskning
Høgskoleveien 12
N-1432 Ås

B

Skogforsk: tlf: 64 94 90 00, www.skogforsk.no; Institutt for skogfag: tlf: 64 94 88 80, www.nlh.no/isy; redaktør: Bjørn R. Langerud

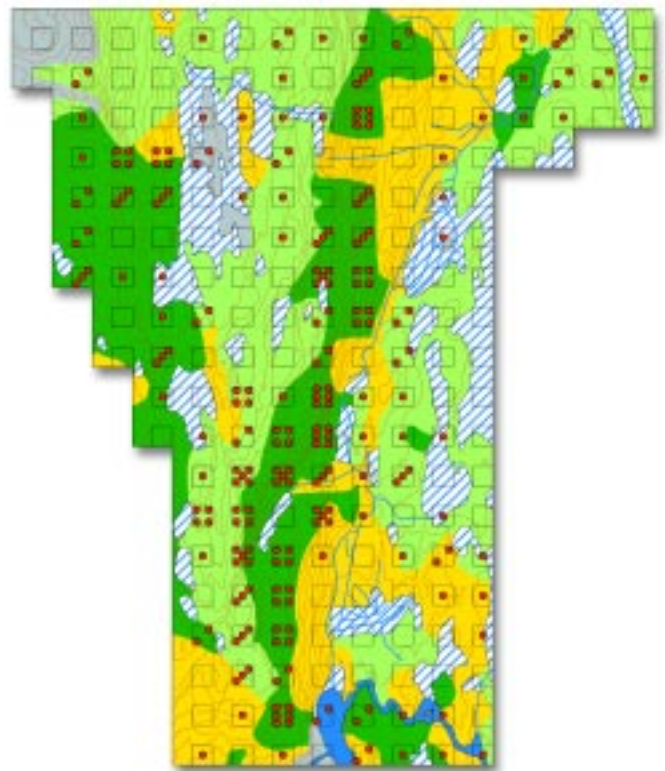
Et første steg på veien er å kartlegge i tilstrekkelig grad hva som finnes og hvor det finnes, slik at man i neste omgang har mulighet til å sette inn tiltak som bidrar til bevaring av biologisk mangfold mest mulig effektivt. I 1997 startet derfor Landbruksdepartementet prosjektet «Miljøregistrering i skog» for å bedre det faglige grunnlaget for forvaltning av biologisk mangfold i skog. Prosjektet ble lagt til Skogforsk, men har knyttet til seg et hundretalls personer, både ved Skogforsk og ved andre institusjoner. I første fase av prosjektet var hovedmålet å utvikle og utprøve et registreringsverktøy til bruk i skogbruksplanlegging for registrering av miljøkvaliteter for biologisk mangfold. For å nå dette målet har vi integrert forskning og utviklingsarbeidet i en felles prosess. Vi har gjennomført et omfattende forskningsarbeide med to prioriterte problemstillinger:

1. Hvordan er arter fordelt i norsk skog, og hvilken betydning har dette for registrering og forvaltning?
2. Hvilke indikatorer er best egnet for å finne viktige områder for biologisk mangfold i skog?

Våren 2001 ble registreringsverktøyet lagt frem i *Håndbok i registrering av livsmiljø i skog*. Rett før påske i år kunne vi også presentere resultatene fra forskningsarbeidet så langt, i *Miljøregistrering i skog – biologisk mangfold. Hovedrapport*.

I hovedrapporten presenterer vi ny kunnskap om biologisk mangfold, og vi ønsker å gi en bedre forståelse for hvordan miljøregistrer-

ingene er bygget opp og for de valgene og prioriteringene som er gjort. Vi diskuterer også hvordan miljøregistreringene kan brukes i praktisk forvaltning.

Kart over studieområdet Sigdal. Antall røde prikker tilsvarer antall rødlistearter funnet. Skogtyper er angitt ved fargene: Mørk grønn = eldre granskog, lys grønn = eldre furuskog, gul = yngre skog og grå = uproduktiv skog

Prosjektleder, Ivar.Gjerde@skogforsk.no og -koordinator, Camilla.Baumann@skogforsk.no kan kontaktes.